

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **T. H. N.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 808/66, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 7. 2. 2024, č. j. 61 Az 3/2023 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 9. 2023, č. j. OAM-890/ZA-ZA11-HA15-2023, zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí bránila žalobou u krajského soudu, jenž ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Krajský soud neshledal uplatněné žalobní námitky důvodnými. Předně, stejně jako žalovaný, neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným a následně dovodil, že důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla pouze snaha žalobkyně o legalizaci pobytu na území České republiky, jež však není pro udělení kterékoli formy mezinárodní ochrany relevantní. Krajský soud poukázal též na to, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu až poté, co jí nebylo prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a nikoli bezprostředně poté, co k tomu měla příležitost; na území ČR přitom žila od roku 2011. K námitce, že žalovaný nezohlednil strach žalobkyně z pronásledování, krajský soud konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit takový závěr. Tuto námitku nakonec uvedla až v žalobě. K tvrzenému nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života, v důsledku kterého měl být žalobkyni udělen humanitární azyl, krajský soud uvedl, že v její situaci neshledal žádné mimořádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele. Stejně tak neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany. Žalobkyně na území ČR nemá žádné rodinné příslušníky, je rozvedená a bezdětná. Ačkoli soud nezpochybil, že si za dobu svého pobytu na území ČR vytvořila pevné vazby, neuvedla žádnou konkrétní osobu,

vůči níž by se mělo jednat o nepřiměřený zásah. K námitce, že žalovaný nedostatečně odůvodnil neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, krajský soud konstatoval, že žalovaný správně zohlednil, že toto ustanovení bylo s účinností od 1. 7. 2023 zrušeno zákonem č. 173/2023 Sb.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka považuje kasační stížnost za přijatelnou. Přesah vlastních zájmů spatřuje v zásadním pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení, neboť krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6] Stěžovatelka namítá, že krajský soud nesprávně posoudil veškeré jí v žalobě uplatněné námitky, které v kasační stížnosti bez dalšího zopakovala. Krajskému soudu vytýká nesprávné a nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, nesprávné posouzení tvrzeného pronásledování ve vztahu k možnosti udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, nesprávné posouzení důkazního standardu, přiměřené pravděpodobnosti a vychýlení důkazního břemene v neprospěch stěžovatelky ve vztahu k možnosti udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, zmiňuje též nesprávné posouzení hrozby nuceného vystěhování spojeného s hrozbou vážné újmy ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany a namítá i nesprávné posouzení možnosti udělení humanitárního azylu. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Poukazuje na nekonkrétnost kasačních námitek, a na to, že se jedná o opakování toho, co již bylo řečeno a s čím se jak správní orgán, tak krajský soud vypořádaly. Podle názoru žalovaného krajský soud v nyní souzené věci postupoval v souladu s právními předpisy a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu; obsah kasačních námitek není způsobilý zpochybnit soudem vyslovené závěry.

[8] S ohledem na to, jak je kasační stížnost formulována, musí se Nejvyšší správní soud nejdříve vypořádat s otázkou její přípustnosti podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s., *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* V § 103 s. ř. s. jsou uvedeny typové důvody vad rozsudku krajského soudu. Tyto důvody musí nicméně směřovat proti napadenému rozsudku, tj. buď proti důvodům, které krajský soud vedly k jeho rozhodnutí, nebo proti jeho postupu v soudním řízení. Nic, co stěžovatelka přednesla v kasační stížnosti, však těmto kritériím nevyhovuje.

pokračování

[11] Cílem výše citovaného ustanovení není omezit právo na přístup k soudní ochraně, ale zachovat kasační charakter řízení o kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2020, č. j. 5 Azs 345/2020-17). Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti vymezit rozsah přezkumu napadeného soudního rozhodnutí a musí předestřít a konkrétně sdělit, v čem spatřuje skutková či právní pochybení krajského soudu, a ze kterých konkrétních důvodů závěry soudu považuje za nezákonné, respektive nepřezkoumatelné. Musí vylíčit, kterých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl krajský soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 31. 3. 2021, č. j. 8 Azs 299/2020 - 41, odst. [10], nebo usnesení ze dne 24. 4. 2023, č. j. 8 Azs 41/2023 - 38, odst. [9], a v nich citovanou judikaturu). To znamená, že „*uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[12] K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud také v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, podle kterého „*kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřípustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Vyzývat stěžovatele k odstranění této vady (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) není v takové situaci namístě. [...] V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby [...] kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou. O formalitu ale zákonodárci nešlo: naopak smyslem bylo umožnit v kasačním řízení, pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehlavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl.*“

[13] Uvedený výklad důvodu nepřípustnosti kasační stížnosti není jen součástí ustálené judikatury kasačního soudu, nýbrž jej stvrdil také Ústavní soud, který v něm neshledal porušení základního práva na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (z nedávné doby srov. nálezy ze dne 14. 5. 2024, sp. zn. IV. ÚS 623/23, bod 17, a v něm odkazovaná usnesení).

[14] Právě uvedené závěry se týkají i předmětné kasační stížnosti. Stěžovatelka v ní totiž v podstatě jen opakuje své žalobní námítky, které již byly vypořádány krajským

soudem, aniž by proti závěrům krajského soudu postavila vlastní konkurující argumentaci. Shoda textu kasační stížnosti se žalobou je v daném případě značná, jelikož stěžovatelka do kasační stížnosti vtělila doslovně celou žalobu (viz dále). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40, stěžovatel sice může zopakovat svou žalobní argumentaci v případě, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nicméně není-li stěžovatel spokojen se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z kasační stížnosti zřejmé, které závěry považuje za nesprávné a z jakého důvodu. Tímto směrem však argumentace v kasační stížnosti nesměřuje. Ačkoli stěžovatelka citovala § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., důvody tam uvedené nijak nekonkretizovala. V kasační stížnosti pak pouze zkopírovala text podané žaloby, přičemž před každou žalobní námitku vložila text: „Žalobkyně namítá, že soud nesprávně posoudil žalobní námitku,“, nebo „(ž)alobkyně dále namítá, že se soud nesprávně vypořádal s žalobní námitkou“, aniž by se jakkoli vyjádřila k postupu, úvahám a závěrům krajského soudu obsaženým v odůvodnění napadeného rozsudku. K otázce přijatelnosti kasační stížnosti (§ 104a s. ř. s.) se pak stěžovatelka vyslovila rovněž toliko obecně parafrázováním důvodů dovozených v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, bez jakékoli bližší konkretizace na její případ. Ostatně, přijatelností kasační stížnosti se lze zabývat až po konstatování její přípustnosti.

[15] V textu kasační stížnosti tak nelze dohledat žádnou polemiku s argumentací krajského soudu. Jinými slovy, kasační stížnost ani částečně nezpochybňuje rozhodovací důvody, na nichž krajský soud založil své závěry v napadeném rozsudku, ale míří výlučně proti rozhodovacím důvodům žalovaného, se kterými se již vypořádal krajský soud. Předložené kasační námitky jsou proto nepřijatelné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť *se opírají jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.*

[16] Jelikož je kasační stížnost jako celek nepřijatelná, Nejvyšší správní soud ji podle § 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

[17] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu